

TAUTINIŲ MAŽUMŲ LENKŲ KALBOS IR LITERATŪROS 5-IV KLASIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

1. Vertinimo tikslas

Išskiriami trys pagrindiniai mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

- 1.1. stebėti mokinių pasiekimus,
- 1.2. pripažinti ir sertifikuoti rezultatus: išorinis apibendrinamasis vertinimas (PUPP, VBE), vidinis trumpesnio laikotarpio apibendrinamasis (pažymiai), vidinis ilgesnio laikotarpio apibendrinamasis (pusmečiai).
- 1.3. valdyti ugdymo proceso kokybę: NMPP 8 kl., PISA.

2. Vertinimo uždaviniai:

- 2.1. siekti, kad mokiniai dirbtų per pamokas tolygiai ir sistemingai;
- 2.2. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį;
- 2.3. diferencijuoti ir individualizuoti darbą;
- 2.4. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymąsi;
- 2.5. planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokinių poreikius atitinkančią pagalbą.

3. Vertinimo nuostatai:

- 3.1. mokinių pasiekimai vertinami, naudojantis bendrosiose programose įvardytais pasiekimais ir pasiekimų lygių aprašymais;
- 3.2. individualiai pažangai skatinti, stebėti ir vertinti taikomas formuojamasis vertinimas; mokymosi pasiekimams įvertinti – apibendrinamasis vertinimas;
- 3.3. vertinimas turėtų apimti bent kelis įrodymų šaltinius, įvairius vertinimo būdus, pasiekimų įrodymų kaupimą ir apibendrinimą;
- 3.4. vertinimo procese svarbus mokinio dalyvavimas; mokinys įsivertina savo mokymosi procesą ir rezultatus.

4. Vertinimo planavimas:

- 4.1. Vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu, remiantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo (2022 m. rugpjūčio 24 d. Nr. V-1269, Vilnius) ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu dėl mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo (2023 m. rugpjūčio 31 d. Nr. V-1125, Vilnius).
- 4.2. Sudarant ilgalaikius planus numatomas preliminarus vertinamų darbų skaičius.
- 4.3. Vertinimas planuojamas taip, kad būtų stebimas bei vertinamas visų kalbinės veiklos rūšių gebėjimų ugdymasis:

5-8 klasės: per pusmetį mokinys gali būti įvertintas:	I-IV klasės: per pusmetį mokinys gali būti įvertintas:
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • už skaitomo teksto supratimą, • už kalbėjimą, • už teksto kūrimą, • už kalbos užduotis, • už rašybos įgūdžius, • už klausomo teksto supratimą, • už kūrybines užduotis, • už dalyvavimą mokyklos, miesto, šalies dalykiniuose ir visuomeniniuose, kultūriniuose renginiuose. 	<ul style="list-style-type: none"> • už skaitomo teksto supratimą, • už kalbėjimą, • už teksto kūrimą, • už kalbos užduotis, • už rašybos įgūdžius, • už klausomo teksto supratimą, • už kūrybines užduotis, • už dalyvavimą mokyklos, miesto, šalies dalykiniuose ir visuomeniniuose, kultūriniuose renginiuose.
---	---

4.4. Ištaisius ir įvertinus darbus organizuojamos darbų analizės pamokos:

4.4.1. pri(si)menami vertinimo kriterijai,

4.4.2. aptariami pasiekti rezultatai ir būdingiausios klaidos, jų likvidavimo būdai,

4.4.3. mokinys susipažįsta su kokybine savo darbo analize,

4.4.4. analizuojami ir redaguojami darbai.

4.5. Prieš temos ar skyriaus nagrinėjimą supažindinama su vertinimo kriterijais (kas ir kaip bus vertinama). Vertinimo kriterijai primenami prieš atsiskaitomąjį darbą.

4.6. Taikomas formalusis, formuojamasis, apibendrinamasis, kaupiamasis vertinimas ir įsivertinimas.

4.7. Visi rašto darbai (testai, teksto supratimo užduotys, rašiniai ir interpretacijos, diktantai, atpasakojimai, apklausa raštu) vertinami pagal tų užduočių vertinimo normas taškais, o po to pagal skalę keičiami pažymiu matematinės proporcijos principu: pažymys lygus mokinio surinktų taškų skaičiui padaugintam iš 10 ir padalintam iš maksimalaus užduočių taškų skaičiaus.

5. Vertinimo vykdymas

5.1. Kontrolinis darbas, atsiskaitomasis darbas:

5.1.1. Kontrolinių darbų grafikas sudaromas mėnesiui ir suderinamas su kitų dalykų mokytojais. Mokiniai gali rašyti tik vieną kontrolinį darbą per dieną. Dubliuojantis kontroliniams darbams III-IV klasėse abiem pusėms susitarus mokiniai gali rašyti du kontrolinius darbus per dieną.

5.1.2. Kontrolinio darbo data pranešama pradėjus naują temą ar skyrių, tikslinama prieš savaitę.

5.1.3. Kontrolinių darbų užduotis rengia mokytojas, remdamasis dalyko išsilavinimo standartais ir bendrosiomis programomis, arba naudojami kitų autorių parengta didaktine medžiaga. Užduotys turi atitikti praeitą kursą.

5.1.4. Prieš kontrolinį darbą mokiniai supažindinami su vertinimo tvarka arba ji nurodoma prie kontrolinio darbo užduoties.

5.1.5. Siekusi gauti neleistiną pagalbą, pasinaudojusio draudžiamomis priemonėmis, nevykdžiusio mokytojo nurodymų ar kitaip kontrolinio darbo vykdymo tvarką šurkščiai pažeidusio mokinio kontrolinis darbas vertinamas neigiamai.

5.1.6. Ištaisytas ir įvertintas kontrolinis darbas mokiniams gražinamas ne vėliau kaip per 2 savaites nuo parašymo dienos. Gautas įvertinimas įrašomas į elektroninį dienyną.

5.1.7. Mokiniai praleidę kontrolinį darbą dėl pateisinamos priežasties privalo atsiskaityti per 2 savaites nuo atvykimo į mokyklą dienos (po ligos ar pan.) mokytojui ir mokiniui patogiu laiku.

5.1.8. Mokiniais, praleidusiems kontrolinį darbą be pateisinamos priežasties, mokytojas turi teisę skirti kontrolinį darbą pirmą mokinio atvykimo į mokyklą dieną. Bet kokių atvejų kontrolinis darbas turi būti parašytas savaitės begyje.

5.1.9. Kontroliniai darbai ir atsiskaitomieji darbai neberašomi paskutinę dieną prieš atostogas ir pirmą dieną po jų; taip pat savaitę prieš pusmečio pabaigą.

5.2. Kūrybiniai rašomieji darbai (interpretacija, rašinys, kūrybinis darbas, pasakojimas, laiškas ir kt.):

- 5.2.1. Rašomieji darbai rašomi 1-2 pamokas.
- 5.2.2. Apie juos pranešama pradėdant naują temą, data tikslinama prieš savaitę.
- 5.2.3. Ištaisyti darbai gražinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami per 21 darbo dieną nuo parašymo dienos.
- 5.2.4. Mokiniai, praleidę rašomąjį darbą dėl pateisinamos priežasties privalo atsiskaityti per 2 savaites nuo atvykimo į mokyklą dienos (po ligos ar pan.) mokytojui ir mokiniui patogiu laiku.
- 5.2.5. Pateiktas nesavarankiškai atliktas (nurašytas) darbas vertinamas neigiamai.
- 5.3. Pagrindiniame ir viduriniame ugdyme, kai mokinių pasiekimai vertinami pažymiais, jie siejami su pasiekimų lygiais: nepatenkinamas lygis – 1-3, slenkstinis lygis – 4, patenkinamas lygis – 5–6, pagrindinis lygis – 7–8, aukštesnysis lygis – 9–10.

6. Vertinimo tipai

- 6.1. Kaupiamasis vertinimas (pliusų sistema): aktyvus darbas pamokoje, dalyvavimas diskusijoje, siekimas savarankiškai dirbti, darbas grupėje.
- 6.2. Idiografinis (individualios pažangos) vertinimas – tai toks moksleivio pažangos vertinimo principas, kai stebima ir vertinama asmens daroma pažanga, lyginant to paties moksleivio dabartinius pasiekimus su ankstesniaisiais.
- 6.3. Formuojamasis vertinimas – padeda numatyti moksleivio ateities ugdymo(si) kryptį, perspektyvą ir konkrečius veiksmus, skirtus padėti mokiniui daryti pažangą. Atliekamas ugdymo proceso metu, siekiant suteikti detalią informaciją apie tolesnio moksleivio mokymo(si) bei tobulėjimo galimybes. Formuojamasis vertinimas skatina moksleivius mokytis, kelia mokymosi motyvaciją, padeda atskleisti moksleivių stipriąsias ir silpnąsias puses, analizuoti esamus pasiekimus ar nesėkmes.
- 6.4. Diagnostinis vertinimas – skirtas diagnozuoti esamą situaciją, išsiaiškinti asmens teigiamas ir neigiamas mokymosi puses, norint suteikti pagalbą ir numatyti tolesnius mokymosi žingsnius. Atliekamas prieš pradėdant arba baigiant tam tikrą mokymosi etapą. Jis sudaro prielaidas derinti mokiniui keliamus reikalavimus su jo išgalėmis, siūlant jam individualias programas, specialius ugdymo metodus, atsižvelgiant į individualius jo poreikius ar negalias;
- 6.5. Apibendrinamasis vertinimas – fiksuojamas dokumentuose. Atliekamas mokymosi periodo pabaigoje. Remdamasis apibendrinamojo vertinimo rezultatais mokytojas sprendžia apie tolesnio mokymo(si) galimybes, formaliai patvirtina pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.
- 6.6. I-II gimnazinių klasių mokinių rašymo darbai vertinami pagal paskutinių metų PUPP vertinimo instrukciją, kuri gali būti koreguojama atsižvelgiant į konkrečią situaciją.
- 6.7. III ir IV gimnazinių klasių mokinių rašymo užduotys vertinamos pagal paskutinių metų VBE rašinių vertinimo normas.
- 6.8. Mokiniais, turintiems mokymosi sunkumų, rekomenduojamos/siūlomos lenkų kalbos konsultacijos.

7. Supažindinimas su vertinimu

- 7.1. Mokiniai su pažangos ir pasiekimų vertinimo sistema supažindinami mokslo metų pradžioje (iki rugsėjo mėn. 10 d.).
- 7.2. Kabineto skelbimų lentoje iškabinama informaciją apie taikomą lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros vertinimo sistemą.